

CO₂ voortgangsverslag en energie actieplan

BVGO Nederland

1 januari 2023 t/m 31 december 2023

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Basisgegevens	4
2.1. Beschrijving van de organisatie	4
2.2. Verantwoordelijken	4
2.3. Basisjaar	4
2.4. Rapportageperiode	4
2.5. Verificatie	4
3. Afbakening	5
3.1. Organisatiegrenzen	5
3.2. CO2 gunningsprojecten	6
4. Berekeningsmethodiek	7
4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren	7
4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek	7
4.3. Uitsluitingen	7
4.4. Opname van CO2	7
4.5. Biomassa	7
5. CO2 emissies	8
5.1. CO2 voetafdruk basisjaar scope 1 & 2	8
5.2. CO2 voetafdruk rapportage periode	8
5.3. Trend over de jaren per categorie	10
5.3.1. Analyse en voortgang op reductiedoelstellingen	18
5.4. Voortgang reductiemaatregelen	19
6. Initiatieven	20
6.1. Lopende initiatieven VolkerWessels BVGO	20
6.2. lopende initiatieven Concernniveau VolkerWessels	21

1. Inleiding

Als onderdeel van VolkerWessels rapporteert VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling (BVGO) sinds 2009 over haar CO₂-footprint. De rapportage volgt de regels voor de financiële rapportage, waardoor de CO₂-rapportage hierop volledig aansluit.

VolkerWessels bestaat uit 3 sectoren in diverse landen, te weten Bouw & Vastgoed, Infrastructuur en Energie & Telecom. VolkerWessels is sterk decentraal georganiseerd. De werkmaatschappijen zijn zelf verantwoordelijk voor hun (financiële) beleid en dus ook hun duurzaamheidsrapportages.

Deze rapportage is een overkoepelende rapportage van alle bedrijven binnen de Sector Bouw & Vastgoedontwikkeling. De bedrijven voeren zelf hun CO₂-emissies in en rapporteren daar intern en extern over. Hierdoor blijft de verantwoording voor de rapportage en het reductiebeleid in de werkmaatschappijen.

Het opstellen van de periodieke rapportage is onderdeel van de stuurcyclus binnen het energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Deze stuurcyclus staat beschreven in het kwaliteitsmanagementplan. Deze periodieke rapportage is opgesteld door de energiecoördinator en beschrijft alle zaken zoals beschreven in § 7.3 uit de ISO14064.

De volgende aspecten uit de ISO 14064-1 zijn tenminste beschreven in dit rapport:

Inleiding (p), Beschrijving van de organisatie (a), Verantwoordelijkheden (b), basisjaar (j), Rapportageperiode (c), Verificatie (q), Organisatorische grenzen (d), Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren (l,n), Wijzigingen berekeningsmethodiek (m), Uitsluitingen (h), Opname van CO₂ (g), Biomassa (f), Herberekening basisjaar en historische gegevens (j,k), Directe en indirecte emissies (e, i) en Onzekerheden (o).

2. Basisgegevens

2.1. Beschrijving van de organisatie

Deze rapportage behandelt de CO₂-emissies van de Sector Bouw & Vastgoedontwikkeling in Nederland. Deze sector bevat circa 35 bedrijven, die actief zijn in vastgoedontwikkeling, industriële bouw, utiliteitsbouw, woningbouw, installatietechniek en toelevering.

2.2. Verantwoordelijken

Eindverantwoordelijke:

Toon van Laarhoven

Verantwoordelijke stuurcyclus en contactpersoon:

Bram Kreunen

2.3. Basisjaar

Het basisjaar is 2019

2.4. Rapportageperiode

1 januari 2023 t/m 31 december 2023

2.5. Verificatie

De footprint van deze rapportageperiode is middels het jaarverslag van VolkerWessels door een externe accountant geverifieerd.

3. Afbakening

3.1. Organisatiegrenzen

Naam

BVGO Nederland

BVGO Noord-Oost

Bouwbedrijf Wessels Rijssen

Bouwbedrijf Wessels Zeist bv

Bouwmaatschappij Ufkes Apeldoorn bv

Goossen Te Pas Bouw

Kondor Wessels Oost

Rottinghuis' Aannemingsbedrijf B.V.

Systabo B.V.

Veluwezoom Verkerk Bouw B.V.

BVGO Ontwikkeling

G&S& B.V.

Jongen Projectontwikkeling

KondorWessels Projecten B.V.

KondorWessels Vastgoed B.V.

Loostad B.V.

SDK Vastgoed B.V.

VolkerWessels Vastgoed B.V.

BVGO West

Bebouw Midreth

Boele & van Eesteren B.V.

Kondor Wessels Amsterdam B.V.

Kroon & De Koning B.V.

BVGO Zuid

Aannemersbedrijf Van Agtmaal B.V.

Aannemersbedrijf Van der Poel B.V.

Bouwbedrijven Jongen B.V.

Aannemersbedrijf Jongen

Aannemersbedrijf Jongen-Meulen BV

Aannemersbedrijf Jongen Venlo BV

Stam + De Koning Bouw

Van de Ven Bouw en Ontwikkeling B.V.

Visser & Smit Bouw

Industriële Bouw en Bouw Toelevering

De Groot Vroomshoop Groep B.V.

De Mors B.V.

Naam

PGB Holding B.V.

Reinaerd Deuren B.V.

VolkerWessels Materieel en Logistiek B.V.

Installatietechniek

Energie & Telecom

DuBo Techniek

HOMIJ Technische Installaties B.V.

3.2. CO₂ gunningsprojecten

Geen.

4. Berekeningsmethodiek

4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren

Deze periodieke rapportage is tot stand gekomen op basis van het reglement van de CO₂-prestatieladder conform handboek 3.1 zoals gepubliceerd in juni 2020 door SKAO.

De emissiefactoren conform het handboek 3.1 zijn geldig m.i.v. 1 januari 2015. De emissiefactoren zijn vastgesteld op basis van de website CO2emissiefactoren.nl, waarbij de wijzigingslijst van SKAO als leidend wordt beschouwd.

4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek

Er is over de rapportageperiode geen sprake van wijzigingen in de berekeningsmethodiek.

4.3. Uitsluitingen

Alleen in het geval dat een bouwproject korter dan 3 maanden duurt wordt deze niet opgenomen. Daarvan is in deze periode geen sprake.

4.4. Opname van CO₂

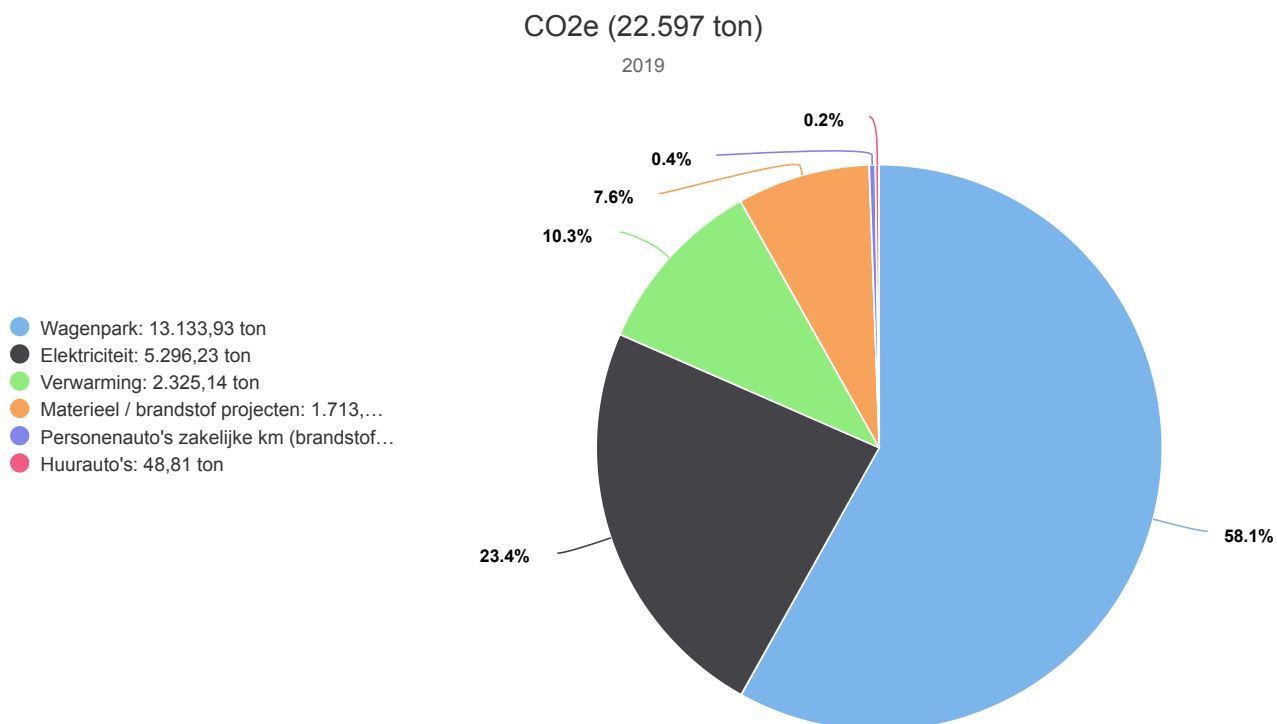
Hiervan is geen sprake.

4.5. Biomassa

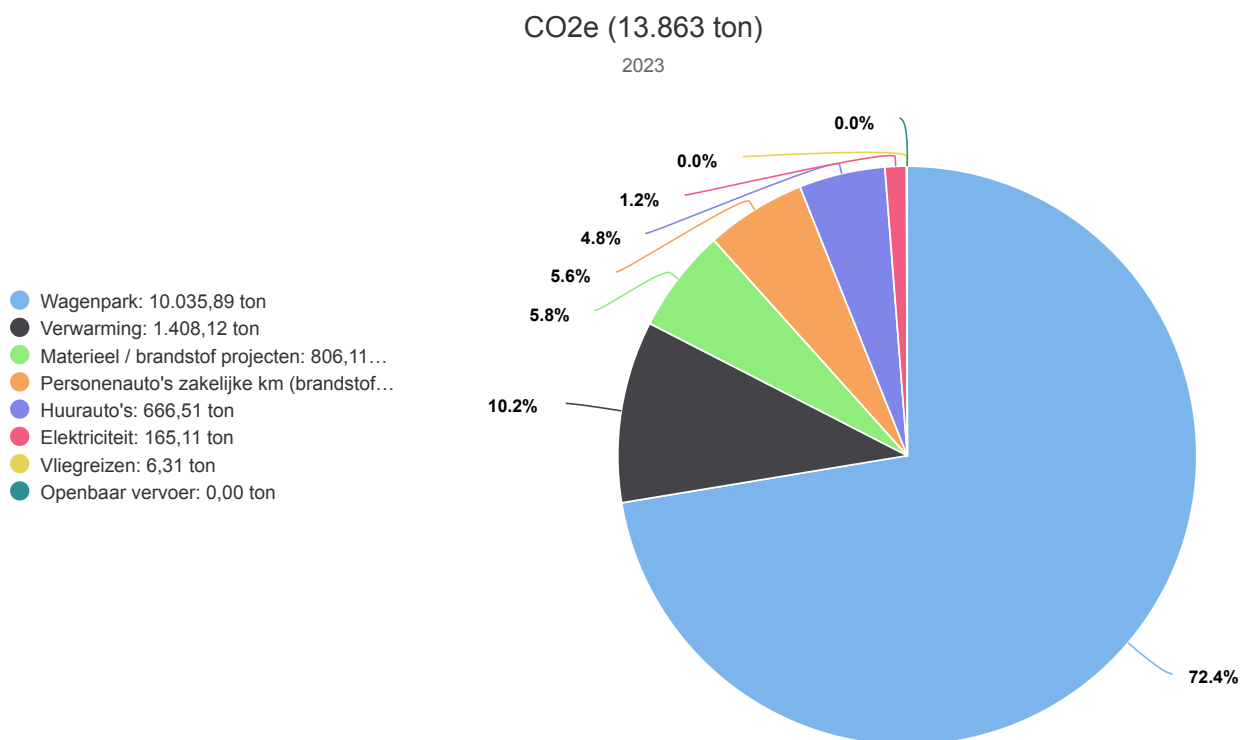
Binnen VolkerWessels BVGO wordt, voor zover bekend, geen gebruik gemaakt van biomassa.

5. CO₂ emissies

5.1. CO₂ voetafdruk basisjaar scope 1 & 2

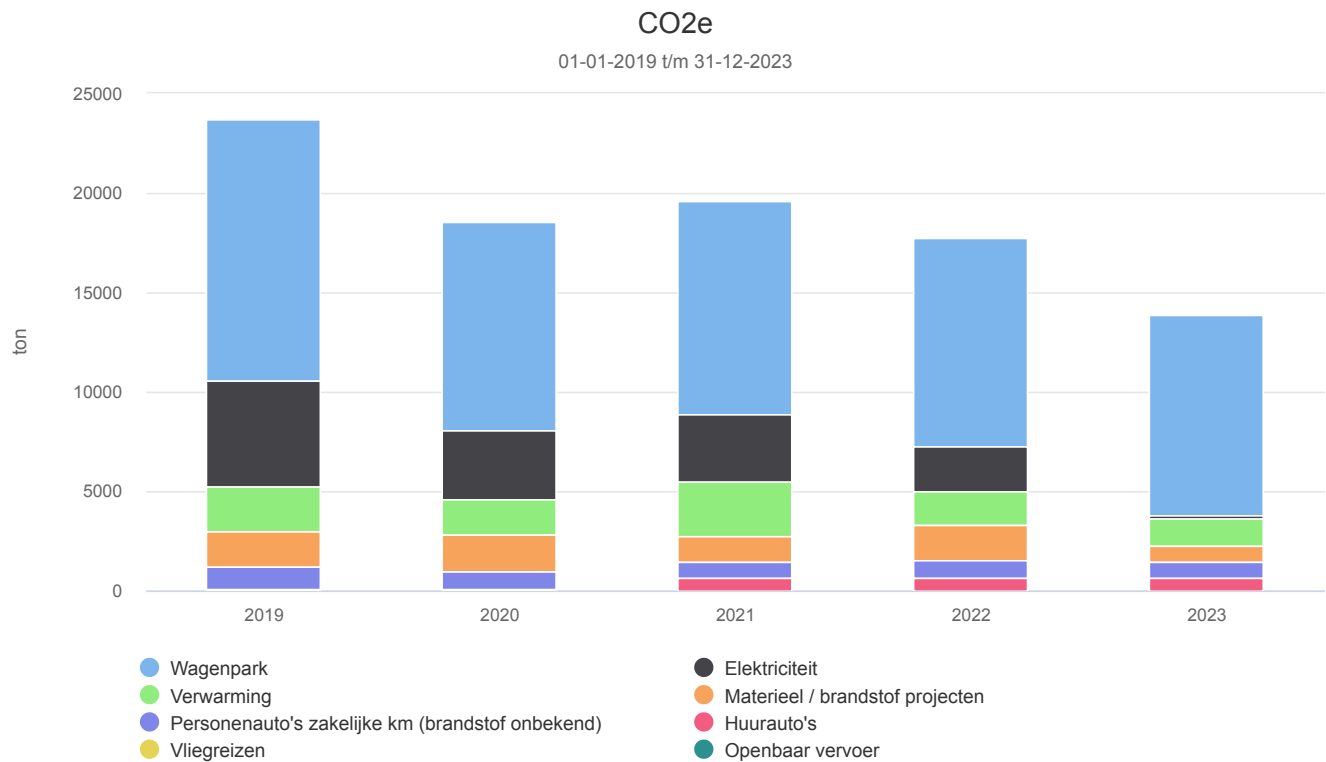
5.2. CO₂ voetafdruk rapportage periode

CO2e (ton)	2023
Wagenpark	10.035,89
Verwarming	1.408,12
Materieel / brandstof projecten	806,11
Personenauto's zakelijke km (brandstof onbekend)	775,27
Huurauto's	666,51
Elektriciteit	165,11
Vliegreizen	6,31
Openbaar vervoer	0,00
Totaal	13.863,32

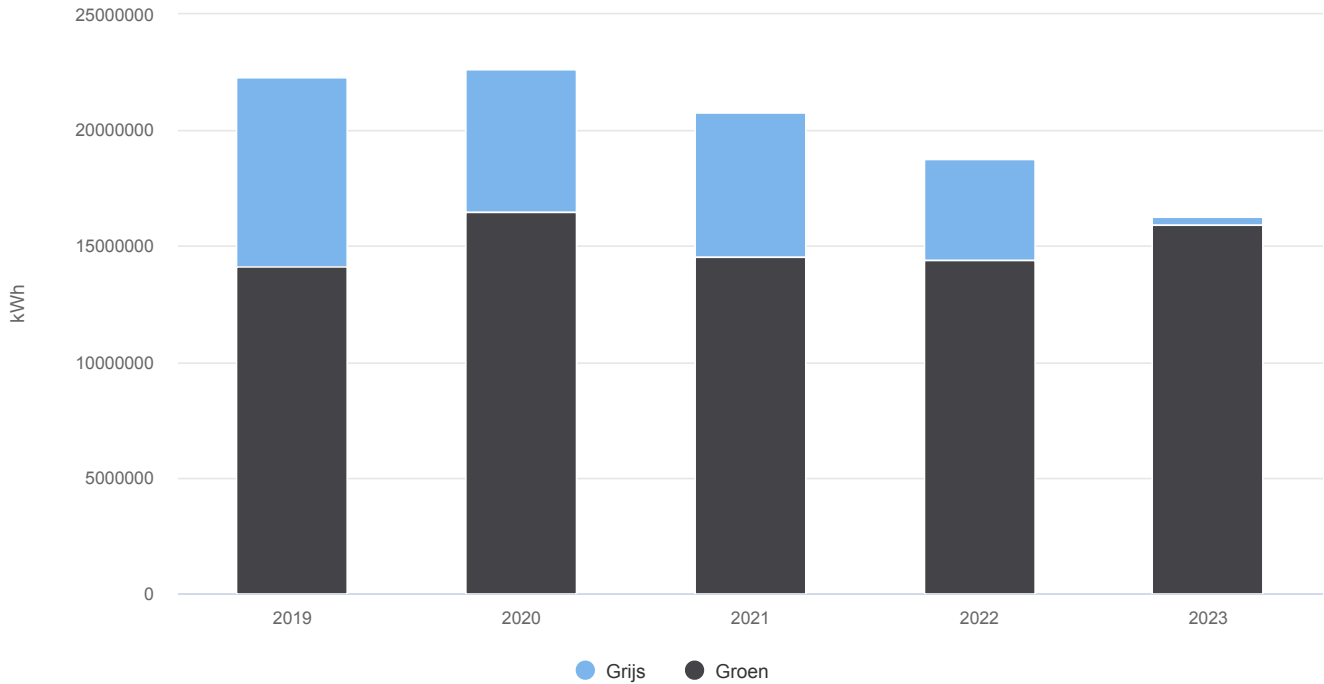
5.3. Trend over de jaren per categorie

CO2e (ton)	2019	2020	2021	2022	2023
Wagenpark	13.133,93	10.472,76	10.703,48	10.490,23	10.035,89
Elektriciteit	5.296,23	3.430,50	3.449,85	2.283,63	165,11
Verwarming	2.325,14	1.840,02	2.741,93	1.694,95	1.408,12
Materieel / brandstof projecten	1.713,44	1.818,20	1.243,56	1.732,70	806,11
Personenauto's zakelijke km (brandstof onbekend)	1.161,96	913,68	832,51	874,07	775,27
Huurauto's	48,81	56,97	631,90	668,30	666,51
Vliegreizen	21,67	0,00	1,22	3,39	6,31
Openbaar vervoer		0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	23.701,19	18.532,13	19.604,45	17.747,27	13.863,32

Totaal elektriciteit

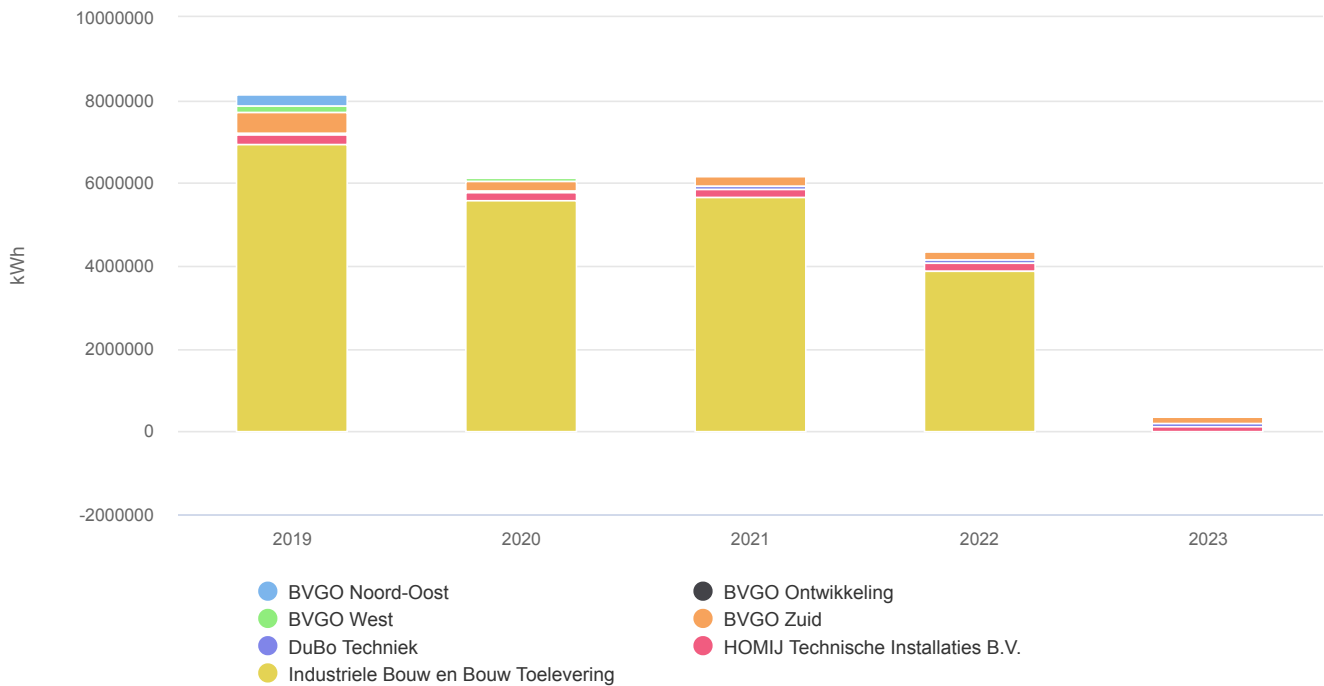
01-01-2019 t/m 31-12-2023

Totaal elektriciteit (kWh)	2019	2020	2021	2022	2023
Grijs	8.160.601	6.169.958	6.204.768	4.366.406	362.076
Groen	14.159.497	16.453.040	14.536.521	14.397.958	15.940.924
Totaal	22.320.098	22.622.998	20.741.289	18.764.364	16.303.000

Grijze stroom

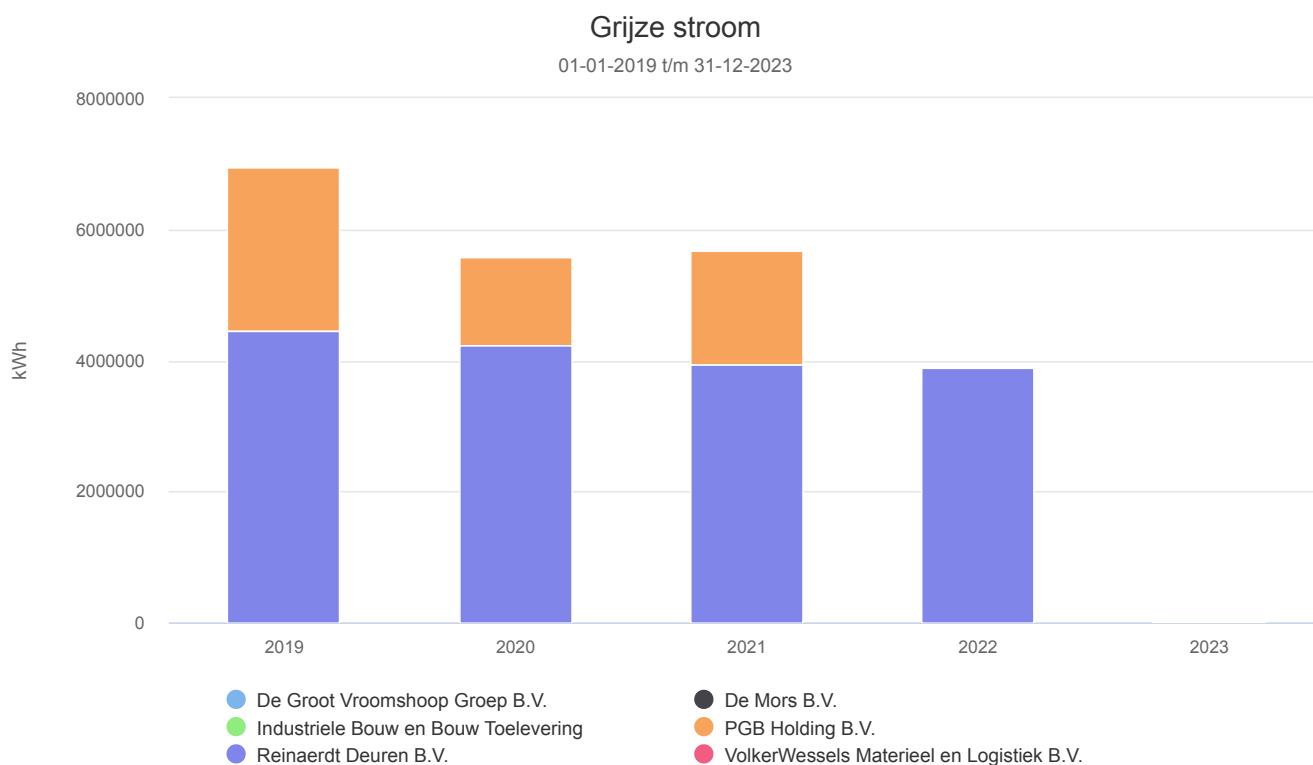
01-01-2019 t/m 31-12-2023

Grijze stroom (kWh)	2019	2020	2021	2022	2023
	8.160.601	6.169.958	6.204.768	4.366.406	362.076

Grijze stroom (kWh)	2019	2020	2021	2022	2023
BVGO Noord-Oost	280.887	11.423	0	0	0
BVGO Ontwikkeling	0	17.621	18.581	13.266	13.510
BVGO West	154.520	88.578	0	0	0
BVGO Zuid	496.852	251.892	268.956	213.356	129.732
DuBo Techniek	42.325	27.990	45.666	70.392	73.765
HOMIJ Technische Installaties B.V.	239.293	196.392	199.362	193.448	145.069
Industriële Bouw en Bouw Toelevering	6.946.724	5.576.062	5.672.203	3.875.944	0
Totaal	8.160.601	6.169.958	6.204.768	4.366.406	362.076

Grijze stroom Industriële Bouw en Bouw Toelevering

Grijze stroom (kWh)	2019	2020	2021	2022	2023
De Groot Vroomshoop Groep B.V.	0,00		1.598,72	2.054,98	4.820,21
De Mors B.V.	0,00		0,00	0,00	5.765,96
Industriële Bouw en Bouw Toelevering			0,00	0,00	2.141,74
PGB Holding B.V.	2.482.468,00	1.333.259,00	1.752.191,00	0,00	2.538,20
Reinaerd Deuren B.V.	4.464.256,00	4.242.803,00	3.923.884,31	3.886.446,84	15.298,87
VolkerWessels Materieel en Logistiek B.V.		0,00	8.896,65	0,00	30.272,24
Totaal	6.946.724,00	5.576.062,00	5.686.570,68	3.888.501,82	60.837,22

Aardgasverbruik

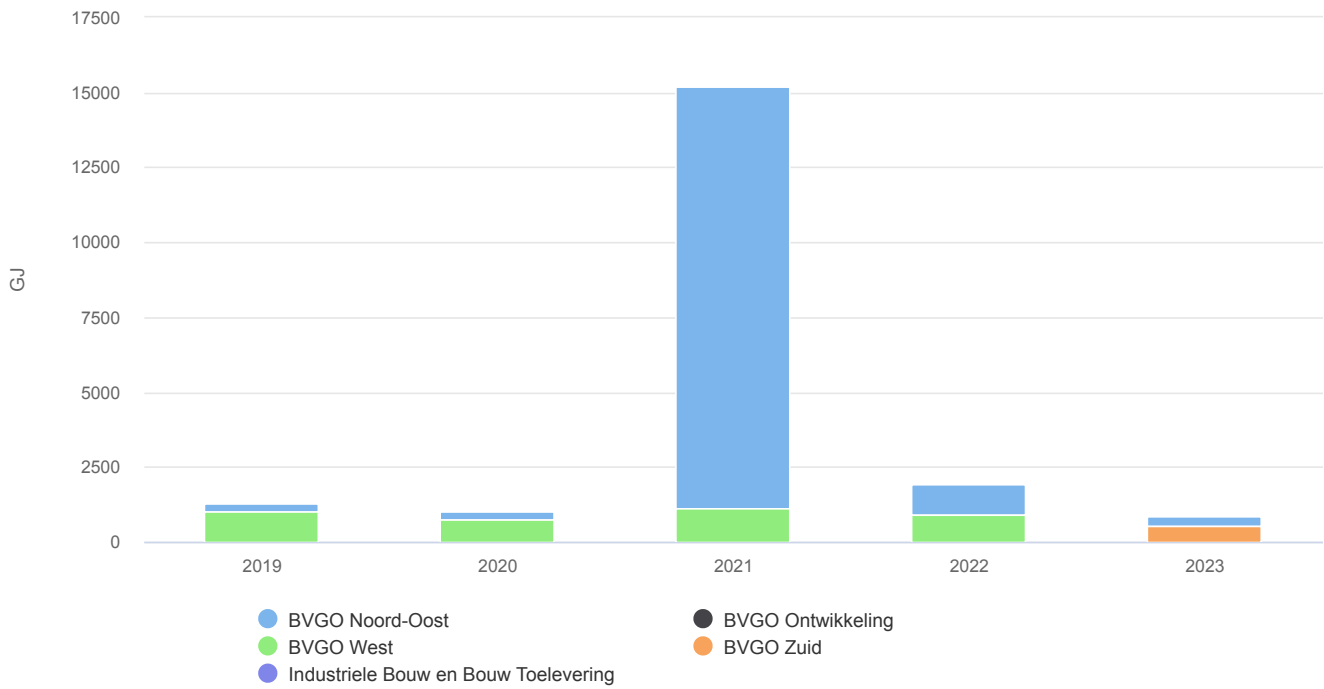
01-01-2019 t/m 31-12-2023

Aardgasverbruik (m ³)	2019	2020	2021	2022	2023
BVGO Noord-Oost	141.499	119.966	182.676	110.439	98.403
BVGO Ontwikkeling	44.422	34.304	36.776	22.567	16.150
BVGO West	130.497	91.684	95.574	54.487	65.225
BVGO Zuid	169.929	149.045	160.162	101.148	110.972
DuBo Techniek					0
HOMIJ Technische Installaties B.V.	61.359	60.356	63.419	48.890	75.156
Industriële Bouw en Bouw Toelevering	658.084	498.534	625.113	444.571	297.786
Totaal	1.205.790	953.889	1.163.720	782.102	663.692

Stadswarmte

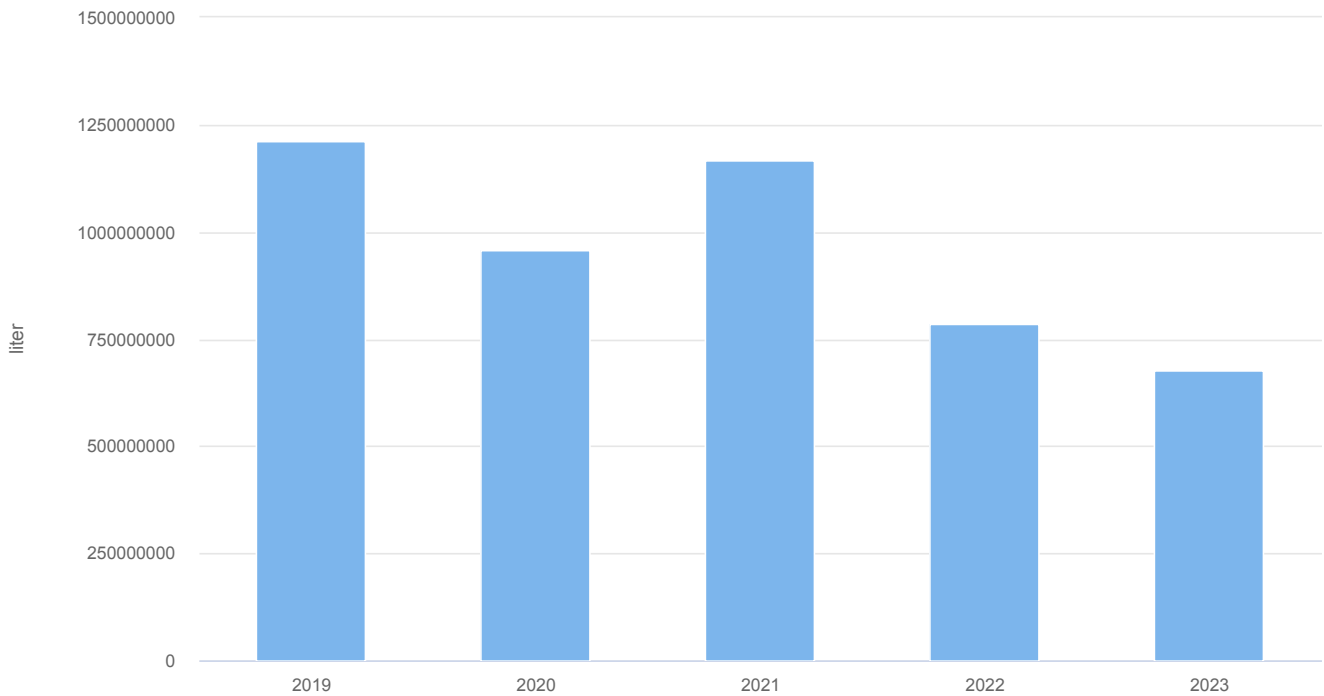
01-01-2019 t/m 31-12-2023

Stadswarmte (GJ)	2019	2020	2021	2022	2023
BVGO Noord-Oost	283,03	251,28	14.062,55	1.052,63	329,90
BVGO Ontwikkeling	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BVGO West	1.001,38	775,87	1.116,68	895,75	0,00
BVGO Zuid		0,00	0,00	0,00	508,80
Industriële Bouw en Bouw Toelevering		0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	1.284,41	1.027,15	15.179,23	1.948,38	838,70

Brandstofverbruik

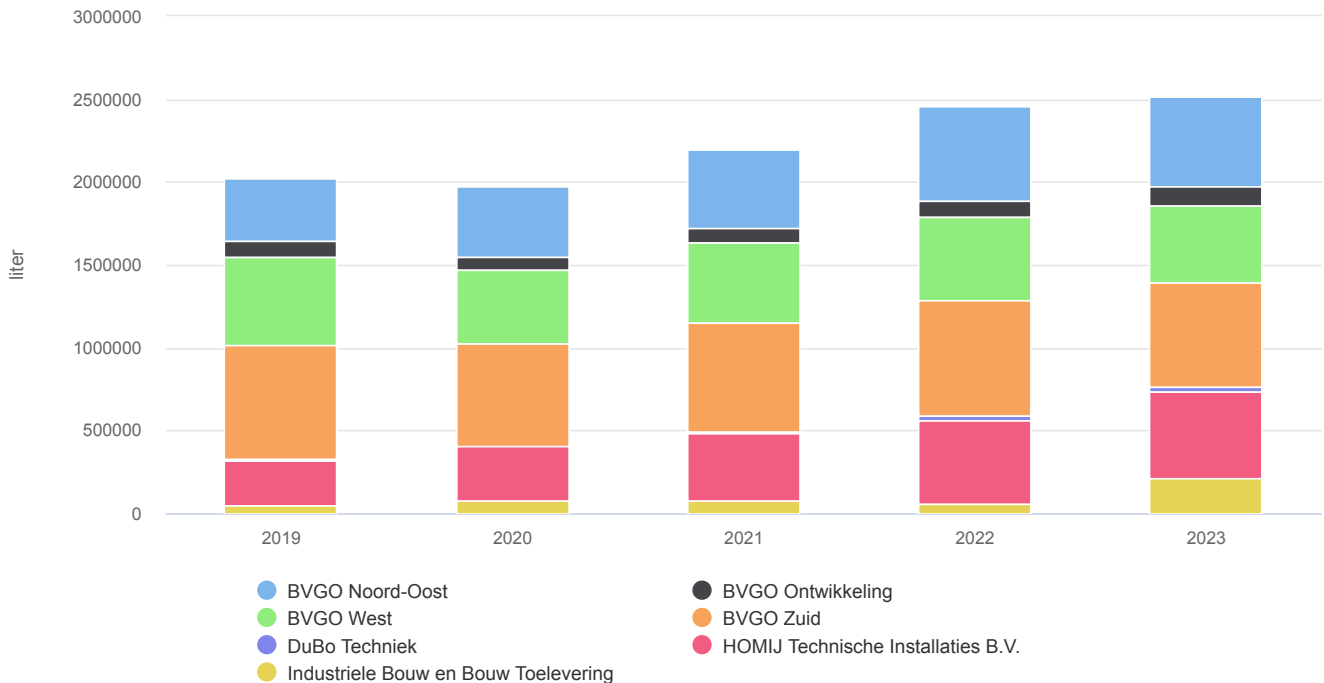
01-01-2019 t/m 31-12-2023

Brandstofverbruik (liter)	2019	2020	2021	2022	2023
Brandstofverbruik	1.210.607.062,46	957.895.415,51	1.167.821.576,39	786.304.331,13	676.188.938,51

Benzineverbruik

01-01-2019 t/m 31-12-2023

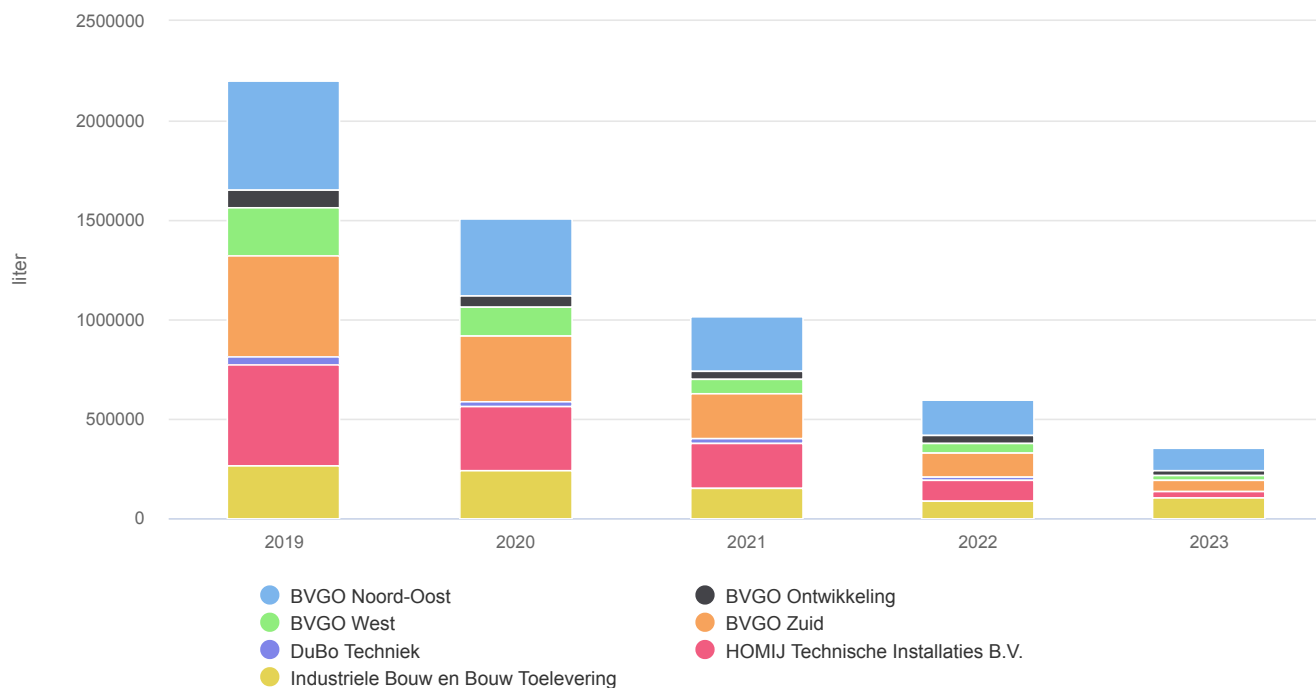

Benzineverbruik (liter)	2019	2020	2021	2022	2023
BVGO Noord-Oost	379.894,43	430.638,93	479.461,74	566.376,91	537.315,08
BVGO Ontwikkeling	91.692,00	73.860,00	89.661,25	98.917,59	114.868,82

Benzineverbruik (liter)	2019	2020	2021	2022	2023
BVGO West	536.295,95	451.534,18	475.360,82	503.709,17	467.002,33
BVGO Zuid	685.729,94	616.728,70	661.559,25	699.587,96	635.629,88
DuBo Techniek	7.353,00	3.948,00	9.889,45	21.465,80	27.912,79
HOMIJ Technische Installaties B.V.	274.243,00	323.706,00	411.775,20	503.018,29	518.346,36
Industriële Bouw en Bouw Toelevering	47.880,57	77.963,54	73.034,20	61.693,55	213.704,95
Totaal	2.023.088,89	1.978.379,35	2.200.741,91	2.454.769,27	2.514.780,21

Diesilverbruik

01-01-2019 t/m 31-12-2023

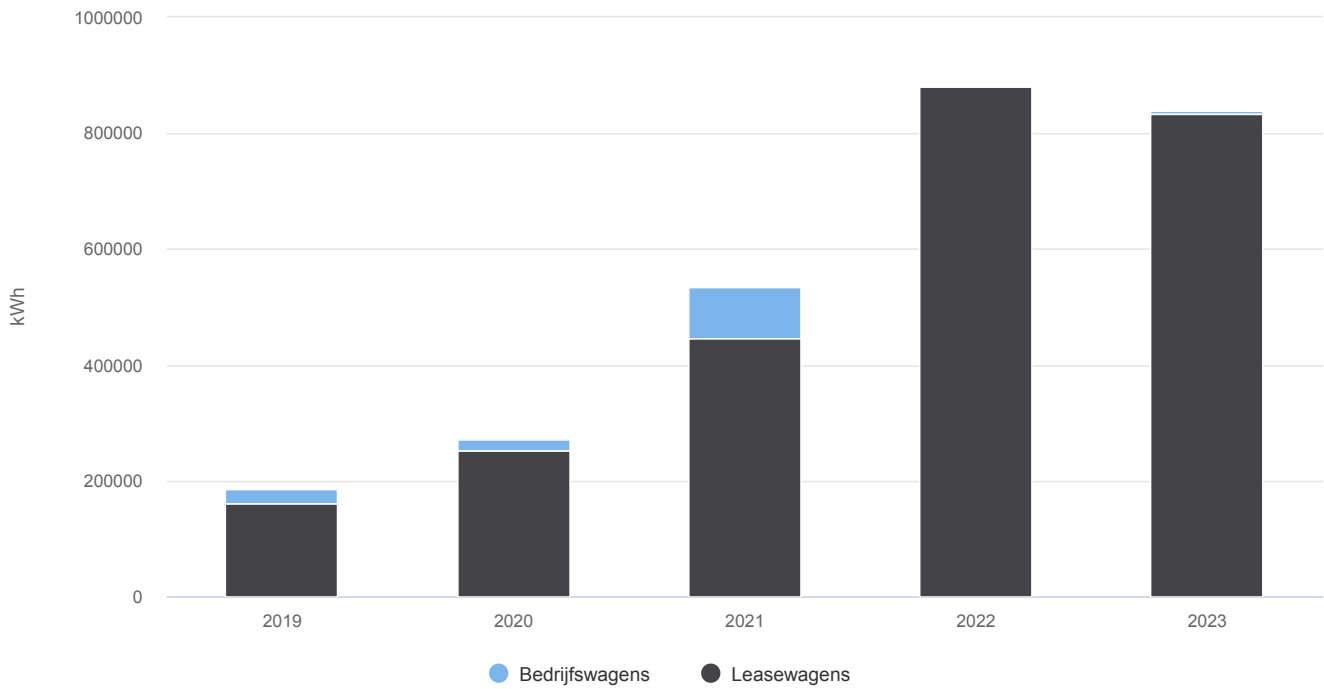

Diesilverbruik (liter)	2019	2020	2021	2022	2023
BVGO Noord-Oost	547.641,41	390.843,33	274.733,90	177.291,57	115.494,82
BVGO Ontwikkeling	93.738,00	50.955,00	40.127,76	36.937,83	20.981,13
BVGO West	237.425,21	149.983,82	77.598,19	47.983,67	19.966,56
BVGO Zuid	506.720,44	326.983,36	222.742,85	124.588,55	59.605,95
DuBo Techniek	46.143,00	23.382,00	27.305,87	10.056,88	3.623,68
HOMIJ Technische Installaties B.V.	502.047,00	327.096,00	227.447,62	105.343,90	30.719,10
Industriële Bouw en Bouw Toelevering	269.547,08	238.588,64	149.397,63	91.280,02	103.364,54
Totaal	2.203.262,14	1.507.832,15	1.019.353,82	593.482,42	353.755,78

Totaal elektriciteit

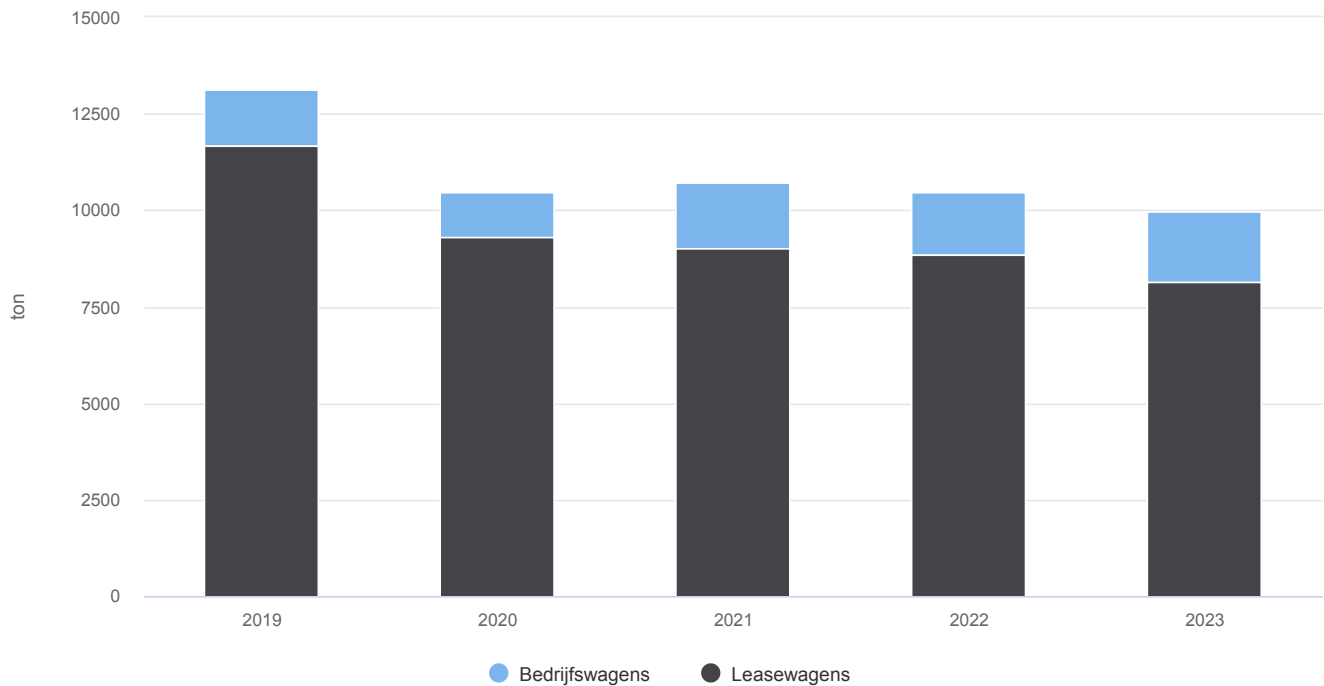
01-01-2019 t/m 31-12-2023

Totaal elektriciteit (kWh)	2019	2020	2021	2022	2023
Bedrijfswagens	25.614	20.647	90.315	0	6.123
Leasewagens	159.478	251.243	445.603	881.319	832.763
Totaal	185.092	271.890	535.918	881.319	838.887

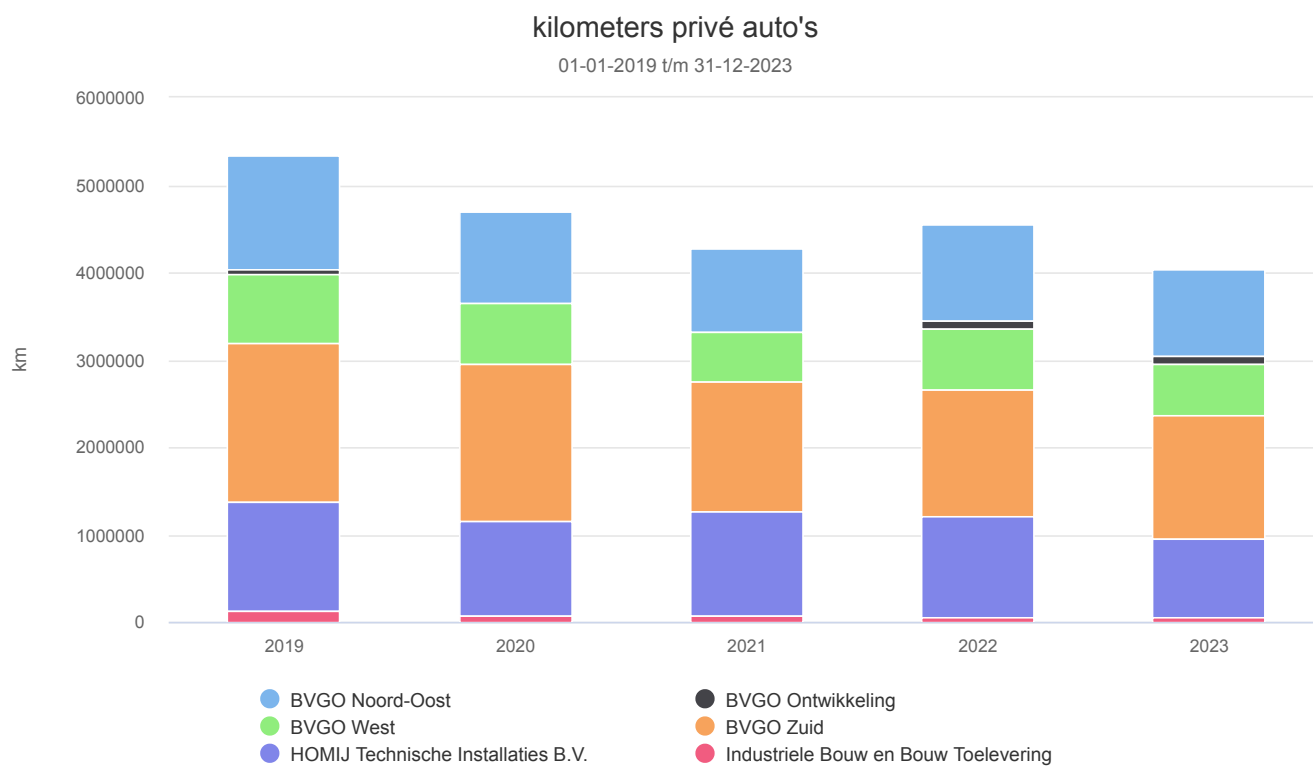
CO2e

01-01-2019 t/m 31-12-2023

CO2e (ton)	2019	2020	2021	2022	2023

CO2e (ton)	2019	2020	2021	2022	2023
Bedrijfswagens	1.439,27	1.175,15	1.702,79	1.631,15	1.816,99
Leasewagens	11.694,65	9.297,61	9.000,69	8.859,09	8.150,83
Totaal	13.133,93	10.472,76	10.703,48	10.490,23	9.967,82

kilometers privé auto's (km)	2019	2020	2021	2022	2023
BVGO Noord-Oost	1.294.580,37	1.041.224,07	956.155,32	1.095.956,11	994.318,76
BVGO Ontwikkeling	52.125,00	3.372,00	4.881,00	99.343,80	86.057,72
BVGO West	790.464,18	695.007,80	555.214,56	691.852,54	582.014,74
BVGO Zuid	1.827.928,40	1.794.488,30	1.487.113,30	1.444.040,00	1.410.189,03
HOMIJ Technische Installaties B.V.	1.231.850,00	1.078.544,00	1.200.743,00	1.156.580,00	909.267,00
Industriële Bouw en Bouw Toelevering	136.829,00	76.298,00	70.081,00	56.818,92	52.237,80
Totaal	5.333.776,95	4.688.934,17	4.274.188,18	4.544.591,37	4.034.085,05

5.3.1. Analyse en voortgang op reductiedoelstellingen

De CO₂-emissie in 2023 van VolkerWessels Bouw & Vastgoed Nederland bedroeg 13.863 ton CO₂. Dit is absoluut gezien een daling ten opzichte van 2022 en ten opzichte van het basisjaar 2019. Er moet opgemerkt worden dat t/m 2019 er sprake was van een absolute stijging.

De relatieve uitstoot laat een daling zien van 8,2 gram CO₂/Euro omzet in 2022 naar 6,6 gram in 2023. Met deze daling van 19% ten opzichte van 2022 en 33% ten opzichte van 2019 hebben we doelstelling voor 2022 behaald (20% CO₂-reductie in 2023 per Euro omzet ten opzichte van 2019).

Vervoer en elektriciteit waren de twee belangrijkste bronnen van CO₂ emissie. In 2023 hebben we 16.303.000 kWh verbruikt, daarvan was zo'n 1% grijze stroom tegenover 24% in 2022. Door het vergroenen van de elektriciteit ligt de focus van het reductiebeleid nu voornamelijk op vervoer (uitstoot door het wagenpark en gedeclareerde kilometers) en verwarmen van de locaties.

5.4. Voortgang reductiemaatregelen

Ons reductiebeleid focust zich met name op het reduceren van uitstoot binnen de vervoerscategorie en het elektriciteitsverbruik. Op concernniveau zijn er afspraken gemaakt met betrekking tot de inkoop van groene stroom uit Nederlandse wind. Ook het toepassen van zonnepalen, waar mogelijk, heeft meer aandacht gekregen.

De andere grote bijdrage in de reductie is de vergroening van het leasewagenpark. Langzaam maar zeker worden steeds meer auto's vervangen door auto's met een A of een B label. Hierdoor neemt de uitstoot per gereden kilometer en dus de CO₂-emissie af. Met ingang van 2018 zijn ook elektrische auto's in de lease-opties meegenomen.

Een andere maatregel om de CO₂-uitstoot door vervoer te verminderen is het faciliteren van thuiswerken. In 2019 is ook ingezet op efficiënter werken door slimme inzet van (digitale) middelen waarmee reizen wordt verminderd. Door de coronamaatregelen is deze maatregel in 2020 in een stroomversnelling gekomen en zien we een flinke reductie in de CO₂-uitstoot door het wagenpark. In 2022 zien we dat de uitstoot redelijk op niveau blijft van 2020. In 2023 zien we een afname van 4% door de uitstoot van het wagenpark. Ook zien we een sterke toename in het elektrisch rijden in 2022 ten opzichte van 2021.

6. Initiatieven

Binnen de sector vinden ontstaan steeds meer initiatieven in het kader van energiebesparing. Hieronder staat een overzicht met initiatieven waaraan VolkerWessels BVGO deelneemt.

6.1. Lopende initiatieven VolkerWessels BVGO

Duurzaam gebouwd

Duurzaam Gebouwd is het kennisplatform over duurzaam bouwen. Het informeert en inspireert de professional door nieuws, visies van experts, interessante projecten, innovatieve producten en door het aanbieden van inspirerende evenementen. Tegelijkertijd is Duurzaam Gebouwd een complementair en interessant netwerk van personen en bedrijven. VolkerWessels BVGO neemt hier aan deel door betaling van contributie en het bezoeken van bijeenkomsten.

Dit initiatief past binnen het energiebeleid van BVGO omdat hier inspiratie wordt opgedaan voor duurzame bouwprocessen, organisatievormen en bouwwerken. Het doorvoeren van dergelijke initiatieven heeft een positieve impact op het energieverbruik van BVGO

DGBC

VolkerWessels Vastgoed is participant van deze organisatie. Er wordt contributie betaald en deelname aan participantendagen.

Dit initiatief past binnen het energiebeleid van BVGO omdat hier inspiratie wordt opgedaan voor duurzame bouwprocessen, organisatievormen en bouwwerken. Het doorvoeren van dergelijke initiatieven heeft een positieve impact op het energieverbruik van BVGO. <https://www.dgbc.nl/participanten>

Betonakkoord

De betonketen is een van de grote bronnen van energieverbruik en CO₂ emissies. Alleen door samen te werken met de diverse ketenpartners, overheden en NGO's zijn hier grote stappen in te maken. In het akkoord zijn afspraken gemaakt over welke ketenpartner welke doelen en ambities gaat realiseren. In zeven uitvoeringsteams werken de ondertekenaars aan de concrete invulling van de doelen en ambities van de betonketen. VolkerWessels is vertegenwoordigd namens Infra en BVGO. <https://www.betonakkoord.nl/ondertekenaars/>

Bewuste Bouwers

Samen met enkele collega-bouwers richtte VolkerWessels in 2009 de Bewuste Bouwers op. Deze stichting wil het imago van de bouw verbeteren. Bewuste Bouwers geeft een gedragscode voor bouwplaatsen (zowel B&U als GWW) uit. Naast imagoverbetering is ook professionalisering van het omgevingsmanagement een doel van de stichting. <https://www.bewustebouwers.nl/>

BouwHub

De BouwHub is een locatie aan de rand van de stad waar alle benodigde bouwmaterialen naar toe worden gebracht. Vanuit de BouwHub wordt het totale logistieke proces van de bouwketen (van leverancier tot bouwplaats) gemonitord en gecoördineerd. Samen met TNO is veel onderzoek gedaan naar de positieve effecten van de BouwHub. Door te werken met de BouwHub zijn significante besparingen op het gebied van duurzaamheid, arbeidsproductiviteit, het aantal vrachtbewegingen, beladingsgraad en wachttijden gerealiseerd. Diverse VolkerWessels ondernemingen, collega aannemers en onderaannemers werken al jaren succesvol met de BouwHub.

<https://www.volkerwessels.com/nl/projecten/bouwhub>

Superlocal

De ambitie van de circulaire gebiedsontwikkeling SUPERLOCAL is om de materialen van twee leegstaande hoogbouwflats te hergebruiken voor de bouw van circa 130 nieuwe woningen en de inrichting van het openbare gebied. Bouwbedrijf Jongen bouwt mee aan de woningen. <https://www.superlocal.eu/>

Stroomversnelling

Stroomversnelling is een netwerk van ambitieuze bouwers, toeleveranciers, corporaties, gemeentes, financiers, netbeheerders en anderen die samen aan de slag gaan om Nul op de Meter renovaties en nieuwbouw mogelijk te maken. VolkerWessels BVGO voegt waarde toe door verschillende woonconcepten zoals MorgenWonen en NieuwWonen. <https://energijelinq.stroomversnelling.nl/>

Duurzaamheidpartners De Ronde Venen

De duurzaamheidpartners vormen een netwerk van bedrijven en organisaties uit de gemeente De Ronde Venen die duurzaamheid omarmen in hun visie en kernactiviteiten en die - vanuit hun kernactiviteit en hun binding met de gemeente - een bijdrage willen leveren aan een toekomstbestendig De Ronde Venen. Bebouw Midreth maakt deel van de kerngroep. <https://www.duurzaamderondevenen.nl/ondernemen>

6.2. lopende initiatieven Concernniveau VolkerWessels

Madaster

Madaster is het kadaster voor materialen. In dit online platform worden gebouwen geregistreerd inclusief de materialen en producten die zich er in bevinden. Het documenteren, registreren en archiveren van materialen in gebouwen en constructies maakt hergebruik eenvoudiger, stimuleert slim ontwerpen en elimineert afval. VolkerWessels is partner en mede-aandeelhouder van de gelieerde B.V. <https://madaster.nl/partnership/>

FSC Nederland

FSC Nederland heeft als doel het vergroten van het aandeel duurzaam hout in de bouw. VolkerWessels is convenant partner en medebestuurder. In september 2019 is VolkerWessels een samenwerking aangegaan met FSC Nederland en de Unie van Bosgroepen om een drietal bossen in Nederland klimaatbestendig te maken. Er worden maatregelen genomen voor bos- en bodemherstel en het vergroten van de biodiversiteit en CO₂-opslag. Landgoed Het Meuleman is het eerste bos waar de maatregelen voltooid zijn. [Nieuws \(fsc.nl\)](https://nieuws.fsc.nl/)

Convenant Klimaatadaptief bouwen Zuid Holland

De grote bouwopgave van de provincie biedt de kans om deze woningen klimaatbestendig te ontwikkelen en hiermee schade of duurdere herstelmaatregelen in de toekomst te voorkomen. De provincie heeft daarom in 2018 procesafspraken gemaakt met overheden, organisaties en marktpartijen in het Convenant Klimaatadaptief Bouwen. Het doel van het convenant is het verminderen van wateroverlast, hittestress, droogte en bodemdaling en het vergroten van de biodiversiteit. VolkerWessels is aangesloten om met name de biodiversiteit te vergroten in de gebouwde omgeving. <https://bouwadaptief.nl/>

Cirkelstad/samen versnellen

BZK en Cirkelstad hebben het initiatief genomen voor het programma 'Samen versnellen'. Hierin werken Rijksvastgoedbedrijf, Rijkswaterstaat, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht, Dura Vermeer, Van Wijnen, Volker Wessels, BAM en Synchroon toe naar het ondertekenen van het convenant: 'Circulair bouwen: Het nieuwe normaal' in 2023. [Samen versnellen, op weg naar Het nieuwe normaal - Cirkelstad](#)